

«ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՍ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ 2023

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ

Օտար լեզվի ուսուցման տարբեր մասերը.

Բառապաշարի ուսուցում

ԱՌԱՐԿԱ

Անգլերեն

ՀԵՂԻՆԱԿ

Աշխեն Դանիելյան

ՄԱՐԶ

Երևան

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Երևանի հ. 174 հիմնական դպրոց

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՂԹ-----1

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ-----3

ԳԼՈՒԽ 1-----5

1. 1 .Վերարտադրողական հմտություններ

1. 2. Զգայական հմտություններ /լսողություն, ընթերցանություն/

1. 3. Բառապաշարում հասարակական-մշակութային գիտելիքներ և հմտություններ

1. 4. Լեզվական գիտելիքներ

ԳԼՈՒԽ 2-----7

2. 1. Բացթողումների լրացում /gapfilling/

2. 2. Հարցադրում /questioning/

2. 3. Լրացում /completion/

2. 4. Համապատասխանեցում /matching/

2. 5. Գուշակում /guessing/

2. 6. Թարգմանություն /translation/

2. 7. Քլոզ – ճիշտ բառի ընտրություն /cloze/

2. 8. Բառային քարտեզ /word map/

2. 9. Բառային ծառ /vocabulary tree/

2. 10. Հոմանիշներ և հակահիշներ /synonyms and antonyms/

ԳԼՈՒԽ 3-----19

3. 1. Կրկնություն /repetition/

3. 2. Բառաձևի փոփոխություն /inflection/

3. 3. Տեղափոխում /replacement/

3. 4. Վերադասավորում /restatement/

3.5.Լրացում /completion/

3. 6. Նկարների կիրառում /using pictures /

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ-----22

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ-----23

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես նշվում է Ժամանակակից եվրոպական կրթության հիմնարար փաստաթղթում՝ «Լեզուների իմացության իրազեկության համաեվրոպական համակարգում» բառապաշարային, քերականական գիտելիքներն ու կարողությունները հնչյունաբանական հատությունների հետ միասին կազմում են սովորողների լեզվական կոմպետենցիան, որն էլ նրանց ընդհանուր լեզվահաղորդակցական կոմպետենցիայի առանցքն է : [1]

Նախքան բառապաշարի ուսուցումը կազմակերպելը անհրաժեշտ է մշակել և հստակեցնել ռազմավարություն, որը ներառում է հետևյալ փուլերը՝

- բառի ներկայացում /բացատրում,
- բառի մտապահում /ամրապնդում,
- բառի գործածում հաղորդակցության մեջ:

Բառապաշարային գիտելիքները զարգացնող ռազմավարությունները անընդհատ փոփոխվում, համալրվում են նոր վարժություններով, քանի որ ժամանակի հետ փոխվում են նաև ուսուցման մեթոդները, մոտեցումները, նպատակներն ու հասարակական պատվերը: Բառապաշարի ուսուցումը լեզվակրթության առանցքն է, առանց որի անհնար է տվյալ լեզվով հաղորդակցվելը: Հաղորդակցությունը բարելավվում է ամենից առաջ բառապաշարի հարստացմամբ և ճիշտ գործածությամբ: Ժամանակակից լեզվաբանությունը դիտարկում է լեզուն որպես մի ստորակարգային /հիերարխիկ/ համակարգ, որը բաղկացած է մի շարք մակարդակներից, որոնցից յուրաքանչյուրը բնութագրվում է լեզվական նշանների իր սեփական հավաքածուով: Քանի որ ուսուցման նպատակը բանավոր և գրավոր հաղորդակցման միջոցների դասավանդումն է, հետևաբար օտար լեզվի բառապաշարին տիրապետելը իմաստաբանական ճշգրտության, հոմանիշային հարստության, աղեկվատության և կիրառման՝ տեղին լինելու տեսանկյունից վերոնշյալ նպատակի իրականացման անբաժանելի մասն է կազմում:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակը: Հետազոտական աշխատանքը նպատակ ունի բացահայտելու բառապաշար հասկացությունը և ներկայացնելու բառապաշարի ուսուցման տեխնիկան: Հետազոտության մասնակիցները դպրոցի ուսուցիչներն են, ովքեր դասավանդում են այնպիսի դպրոցներում, որտեղ անգլերենը օտար լեզու է: Բառապաշարի ճիշտ ուսուցումը լեզվի ուսուցման համար շատ կարևոր տարր է: Բառապաշարի ճիշտ ուսուցումը ներառում է բառապաշարի ընտրություն, բառերի իմացություն և տեխնիկա: Բառապաշարի իմացությունը կարևոր է ընթերցանության ըմբռնման համար: Ուսուցիչները պետք է օգնեն սովորողներին մշակել բառապաշարի ուսուցման արդյունավետ ռազմավարություններ: Հետագայում, ակնկալվում է, որ այս հետազոտական աշխատանքը ավելի հստակ բացատրություն կտա ուսուցիչներին բառապաշարի գործնական կիրառության վերաբերյալ:

Հետազոտական աշխատանքի արդիականությունը: Հետազոտական աշխատանքի արդիականությունը պայմանավորված է նրանով, որ այսօր օտար լեզվի ուսուցման զարգացման շնորհիվ շատ մեծ է սովորողների ինքնուրույնության և ստեղծագործ լինելու սոցիալական պահանջը, ինչպես նաև անհրաժեշտություն՝ հաղորդակցվելու ողջ աշխարհի հետ: Վերջերս մեթոդոլոգներն ու լեզվաբանները շեշտում և խորհուրդ են տալիս բառապաշար դասավանդել, քանի որ դրա կարևորությունը մեծ է լեզվի ուսուցման մեջ: Բառապաշարը ուսումնական պլան չէ, այսինքն՝ բառերի ցանկ, որոնք ուսուցիչները պատրաստում են իրենց սովորողների համար: Բառապաշարի յուրացումը դիտվում է որպես լեզվի յուրացման համար կարևոր նշանակություն:

Հետազոտական աշխատանքի խնդիրները:

1. Ուսումնասիրել բառապաշարի տեսական հիմքերը:
2. Անդրադառնալ բանավոր և գրավոր բառապաշարային ուսուցման ժամանակ անհրաժեշտ հմտություններին:

3. Ուսումնասիրել բառապաշարի ուսուցման գործընթացում կիրառվող մի շարք վարժություններ:

4. Ապացուցել բառապաշարի ուսուցման կարևորությունը և արդյունավետությունը ուսուցման որակի բարձրացման գործում:

Աշխատանքի կառուցվածքը:

Հետազոտական աշխատանքը բաղկացած է բովանդակությունից, ներածությունից, հիմնական մասից, եզրակացությունից և գրականության ցանկից:

ԳԼՈՒԽ 1. ԲԱՌԱՊԱՇԱՐԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ ԴՊՐՈՑՈՒՄ

Օտար լեզվի ուսուցման ընթացքում բառապաշարային հմտությունների ձևավորումը ենթադրում է ոչ միայն ֆորմալ-կառուցվածքային բնույթի գիտելիքներ, այլև՝ իրավիճակային, հասարակական և համատեքստային բնույթի կանոնների իմացություն, որոնց հետևում են լեզվակիրները: [4]

Դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման ընթացքում սովորողները պետք է ընկալեն բառապաշարային միավորների նշանակություններն ու ձևերը և կարողանան կիրառել դրանք բանավոր և գրավոր հաղորդակցման տարբեր իրավիճակներում, այսինքն՝ հաղորդակցման ընթացքում պետք է կարողանան տիրապետել բառապաշարային միավորների ձևակերպմանը և կարողանան հասկանալ դրանք և՛ լսելիս, և՛ ընթերցելիս:

Բանավոր և գրավոր բառապաշարային ուսուցման ժամանակ անհրաժեշտ է տիրապետել հետևյալ հմտություններին:

1. 1 վերարտադրողական հմտություններ

1. Ըստ հաղորդակցական նպատակի՝ ճիշտ ընտրել բառերն ու բառակապակցությունները

2. Շարակարգում և նախադասություններում ճիշտ համապատասխանեցնել բառերը

3. Տիրապետել բառապաշարախմաստային և բառապաշարաթեմատիկ զուգորդումներին

4. Համադրել նոր բառերը արդեն իսկ ծանոթ բառերի հետ

5. Հոմանիշային և հականիշային խմբերից ընտրել անհրաժեշտ բառը

6. Կատարել համարժեքային փոխարինումներ

7. Տիրապետել նախադասության ընդարձակման և կրճատման մեխանիզմներին

8. Հարմարվել խոսողի անհատական լեզվական առանձնահատկություններին, տիրապետել արագ հակադարձմանը և այլն:

1.2 զգայական հմտություններ /լսողություն, ընթերցանություն/

1. Համադրել բառի հնչունային/տեսողական պատկերը իմաստի հետ

2. Ճանաչել և հասկանալ սովորած բառերը/բառակապակցությունները խոսքային հոսքում/գրաֆիկական տեքստում

3. Բացահայտել բառի իմաստը՝ ելնելով համատեքստից

4. Հասկանալ բառիմաստը՝ հիմնվելով հնչունային/գրաֆիկական նշաններից /ածանցում, բառապաշարային միավորների փոխակերպում, փոխառյալ բառեր և այլն/

5. Տարբերակել արտասանությամբ և գրելաձևով նման բառերը

6. Տիրապետել զգայական համակցության մեխանիզմներին

1.3 բառապաշարում հասարակական-մշակութային գիտելիքներ և հմտություններ

1. Համարժեքը չունեցող բառապաշարի իմացություն և վերջինիս ընկալում կոնկրետ տեքստերում

2. Ուսումնասիրվող լեզվի երկրի կենցաղային կյանքում կիրառվող առարկաները և օբյեկտները նշանակող բառապաշարի իմացություն /դրամային միավորներ, քաշի, երկարության միավորներ, ժամանակ նշանակող բառեր, ճանապարհային նշաններ/

3. Խոսքի և էթիկետի իմացություն /մեծերի՝ փոքրերին վերաբերվելու, աշակերտների՝ ուսուցիչներին դիմելու, շփման ժամանակ տարբեր տարիքային և սոցիալական

խմբերի անդամների միջև հաղորդակցման առանձնահատկությունների իմացություն/
և խոսքային վարք ձևակերպելու հմտություն

1. 4 լեզվական գիտելիքներ

1. Բառակազմության մեջ բառապաշարային միավորների և դրանց համադրության կանոնների իմացություն
2. Շարքային և կառուցվածքային բառերի՝ որպես նախադասությունների և տեքստերի կապի միջոց
3. Առանձին բառերի ծագումնաբանության իմացություն
4. Տարբեր հասկացությունների իմացություն

ԳԼՈՒԽ 2. ԲԱՌԱՊԱՇԱՐԱՅԻՆ ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.

ԶԳԱՅԱԿԱՆ ԲԱՌԱՊԱՇԱՐ

Այժմ դիտարկենք բառապաշարային վարժություններ, որոնք ավելի արդյունավետ են դարձնում ուսուցման-ուսանման պրոցեսը, և սովորողների մոտ զարգացնում են վերոնշյալ գիտելիքներն ու հմտությունները:

Այսպիսով, անգլերենի բառապաշարը լինում է *զգայական* և *վերարտադրողական*:

Զգայական /receptive/ բառապաշարը միտված է զարգացնել սովորողի ընկալողական հմտությունները. ճանաչելու և հասկանալու դրանք: Զգայական բառապաշարի շարքին դասվող վարժությունները հետևյալն են.

2. 1. Բացթողումների լրացում /gapfilling/

Այս վարժության ժամանակ աշակերտները պետք է ուշադիր լինեն և տեքստին համապատասխան ընտրեն ճիշտ բառը առաջարկված բառերի ցանկից:

Choose the right word from the list to fill in the gaps.

fast food, cookbook, recipe, dish, menu, take-away,

bill, ingredients, service, wait person, tip, dessert,

bar, lounge, restaurant, order

I really hate _____. I prefer to go to a good _____ that serves everything, including the _____, using the best _____. Sometimes, I like to _____ something that I have tried at home. First, I look up the _____ in the _____ and then I cook the _____. Next, I go to the restaurant, and when the _____ comes to my table I ask for the _____ and order what I have already cooked at home! Sometimes, I like to go out for a _____. You can have a drink in either a _____ or a _____, which are usually nicer. At the end of the evening, it's time to ask for the _____ and, usually, if the _____ has been good, it's a good idea to leave a 15%-20% **tip**.

2. 2. հարցադրում /questioning/, որի ժամանակ աշակերտը բացահայտում է, թե տվյալ բառն ինչ նշանակություն ունի, այնուհետև համապատասխան նշանակություններով կազմում է նախադասություններ:

Name: _____ Date: _____

Word Questioning Work Sheet

This word means...

The Word Worth Watching:

Examples:

Non-Examples:

Where I Might See This Word Again:

2. 3. լրացում /completion/

Այս վարժության ընթացքում աշակերտը պետք է տեղադրի համատեքստին համապատասխան բառ՝ ընտրելով տրված բառերի ցանկից:

• Sentence Completion 1 Level 12

Directions: Complete the sentence using the word or set of words for each blank that best fits the meaning of the sentence as a whole.

- Under the _____ of their mother, the newborn kittens knew they were protected, since any predator would have to harm their mother before it could get to them.
A. aegis
B. negligence
C. truancy
D. apostasy
E. primogeniture
- In the decade after the revolution, the new government seemed to _____ and was never quite _____; this period ultimately led to a second revolution in which the current ruling party took power.
A. careen ... ephemeral
B. fortify ... faltering
C. waver ... flimsy
D. coagulate ... tenable
E. totter ... stable
- Despite his _____ upbringing, Vladimir proved quite adept at navigating city life.
A. urbane
B. acrid
C. bucolic
D. cosmopolitan
E. harsh
- Macbeth received what he thought was _____ prediction from three witches, but his attempts to make the auspicious portents come true tragically failed in the end.
A. an ominous
B. a momentous
C. a lamentable
D. a sinister
E. a propitious
- The clownfish eats organisms that could potentially harm the sea anemone, while the anemone provides the clownfish with a safe shelter; both organisms benefit from this _____ relationship.
A. docile
B. disjointed
C. amenable
D. symbiotic
E. contrary
- Because the boy had told so many _____ tales about seeing wolves, none of the villagers believed him when he actually did see a wolf.
A. fallacious
B. verifiable
C. scrupulous
D. fictitious
E. concrete

2. 4. համապատասխանեցում /matching/

Համապատասխանեցման այս վարժության մեջ աշակերտները պետք է դարձվածային բայերը համապատասխանեցնեն իրենց իմաստներին. [8]

Phrasal Verbs Matching

Name: _____

Match the phrasal verbs in the first column to the best available answer in the second column.

_____	blow up	1) choose
_____	throw away	2) omit
_____	look like	3) resemble
_____	leave out	4) postpone
_____	pass away	5) recollect
_____	pick out	6) cancel
_____	work out	7) recover
_____	make up	8) die
_____	pick on	9) find
_____	get over	10) create
_____	put off	11) explode
_____	call off	12) continue
_____	hold on	13) happen
_____	come across	14) wait
_____	look back on	15) discard
_____	carry on	16) admire
_____	take place	17) exercise
_____	look up to	18) bully

www.esl-galaxy.com

ESL-galaxy.com
ESL Teacher & Student Resources

copyright, 2007, Kisito

2.5. գուշակում /guessing/

Յուրաքանչյուրս էլ երբեմն ծուլանում է ամեն բառ ստուգել բառարանով, և այդ ժամանակ օգնության է հասնում բառի գուշակման հմտությունը: Օրինակ՝

The snake **slithered** through the grass. He was hunting.

Ահա մեզ առաջարկվող ընտրության հնարավորությունները, որը մենք պետք է կատարենք՝ փորձելով հասկանալ թե ինչ է նշանակում **slithered**՝ առաջնորդվելով տրամաբանությամբ:

A) stopped moving

INCORRECT: the sentence above says THROUGH the grass. 'Through' means there is some movement.

B) slept in the grass

INCORRECT: the sentence above says he is hunting. Snakes don't sleep when they hunt.

C) ate something

INCORRECT: the sentence above says he is hunting. Snakes don't eat when they are hunting. They eat AFTER they hunt.

D) moved or traveled

CORRECT ANSWER: the sentence above says THROUGH the grass. 'Through' means that there is movement.

Ահա և մի քանի այլ օրինակներ.

ա/ The thought of eating a rat is **abhorrent to most people.**

What does abhorrent probably mean?

A) fun, lively

B) horrible, repugnant

C) delicious, tasty

D) sweet, sugary

բ/ You can trust the salesmen at that store because they always conduct business in an aboveboard manner.

What does aboveboard probably mean?

- A) *honestly, openly*
- B) *sneaky, dishonest*
- C) *horrible, repugnant*
- D) *strange, unusual*

2. 6. թարգմանություն /translation/

Թարգմանության ժամանակ սովորողը չպետք է կատարի բառացի թարգմանություն, որպեսզի չկորչի համատեքստային նշանակությունը, բայց միևնույն ժամանակ չպետք է շատ ազատ ոճի թարգմանություն կատարի՝ հեղինակի խոսքն ու նպատակը չաղավաղելու համար: [2]

Translate into English

1. Նա պատրաստ էր հաղթահարելու բոլոր դժվարությունները:
2. Եթե ուզում ես անկախ լինել ծնողներից, պետք է աշխատանք գտնես:
3. Չոնստները բնակություն հաստատեցին այս երկրում 200 տարի առաջ:

4. Ոչ ոք չի կարող ապրել նման անտանելի պայմաններում:
5. Դու գիտե՞ս, որ Համլետը իր գյուտի համար մրցանակ է ստացել:
6. Գիտնականները վերջերս ձկների նոր տեսակ են հայտնաբերել:
7. Երկրաշարժի ժամանակ հազարավոր շինություններ քանդվեցին:
8. Ռադիոյով հայտարարեցին, որ նավաստիները խուսափել են վտանգից:

2.7. քլոզ – ճիշտ բառի ընտրություն /cloze/

Քլոզ է կոչվում այն տեքստը, որտեղ կան բաց թողնված բառեր, որոնք էլ սովորողը պետք է գտնի տրված բառաշարքից՝ համապատասխանեցնելով դրանց իմաստները համատեքստի հետ: [7]

Sharing a Computer

resume	important	book	done	pages
late	homework	teacher	help	by

Directions: Complete the story about the picture. Use the words in the box.

Frankie needs to use the computer to do his (1) _____, but his father is using it. His father is writing a resume.

"Hey, dad. Are you almost finished writing your (2) _____? I need to use the computer to do my homework," says Frankie.

"No, son. I'm not (3) _____," says his dad. "I need to finish this resume (4) _____ tonight."

"My grades are (5) _____ dad, and if I turn my homework in (6) _____, I won't get an A in my English class," replies Frankie.

"Mrs. Warner is a very strict (7) _____, and she takes points off for assignments that are turned in late."

"Okay. I'll (8) _____ you with your homework so you can finish it faster, and then I'll work on my resume. How long do you think it will take us?" says Frankie's dad.

"It'll probably take us about an hour to finish it. I finished the first two pages, but I still have to write four more (9) _____," says Frankie.

"Okay, let's get started," says Frankie's dad. "I see that you have your (10) _____."

Hey! More free cloze worksheets and printable activities are available at www.elcivics.com.

2. 8. բառային քարտեզ /word map/

Տվյալ վարժությունն աշակերտից պահանջում է գրել մի բառ, այնուհետև տալ դրա սահմանումը, հոմանիշը, հականիշը և վերջապես կարելի է նաև պատկերել նշված բառը:

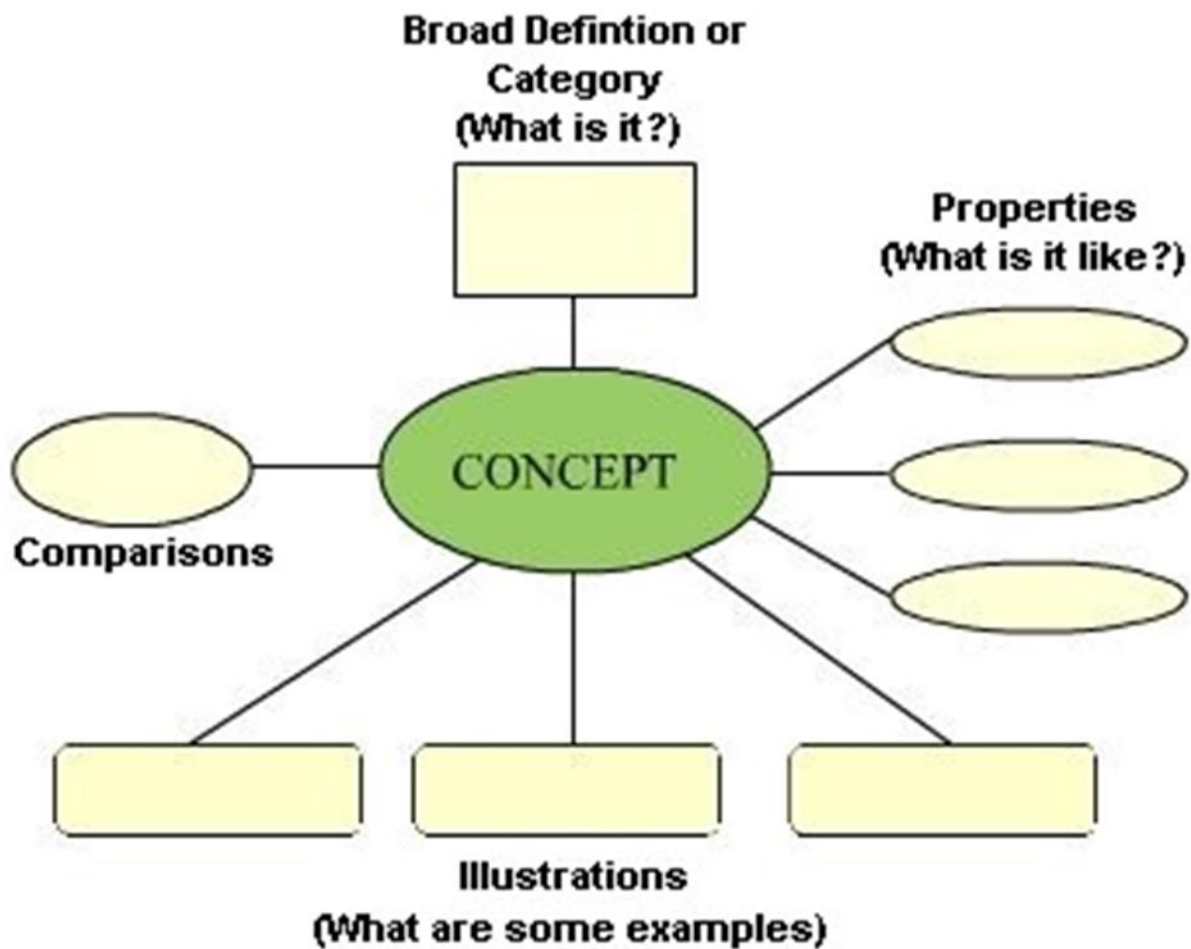
(definition)

(synonym)

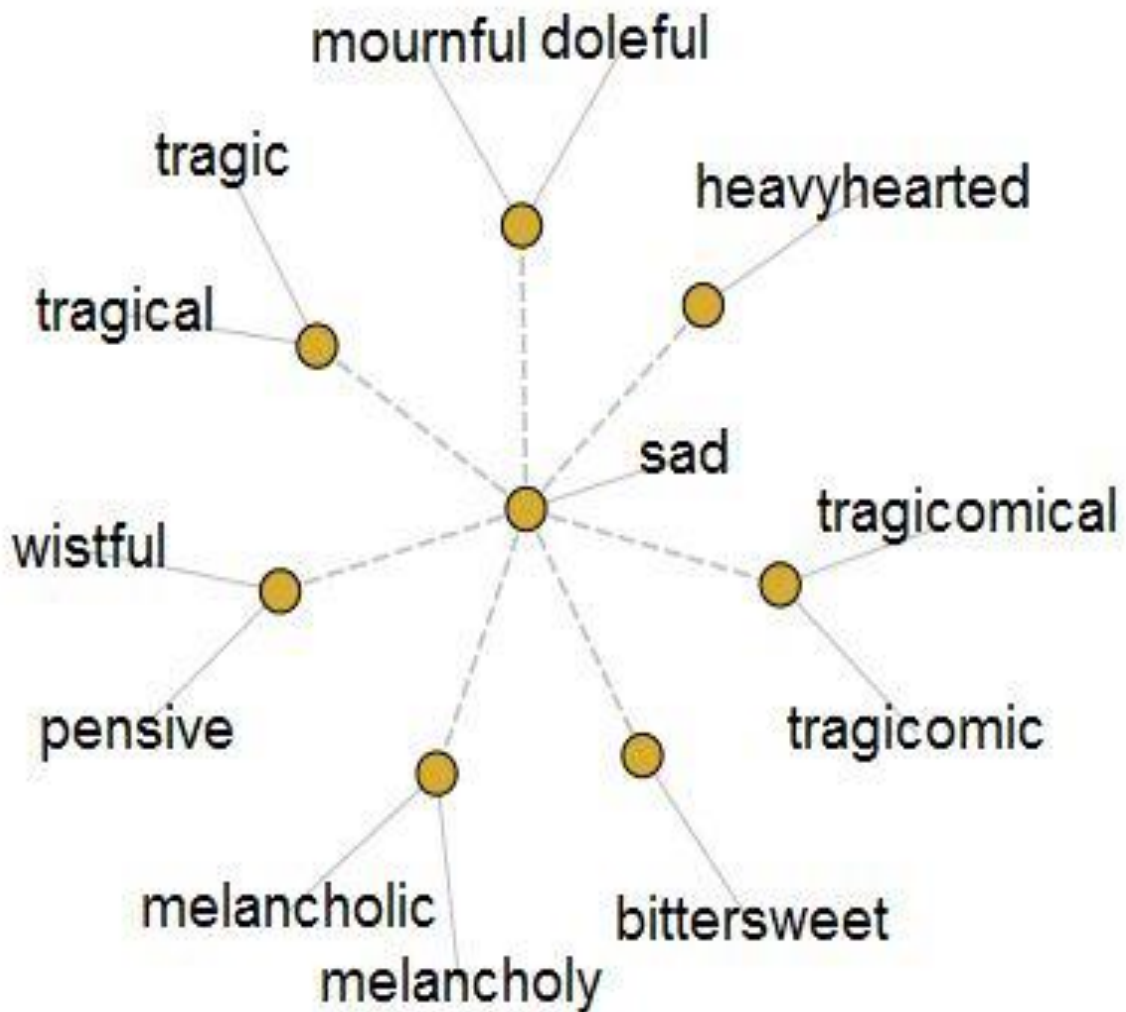
VOCABULARY WORD

(antonym)

draw a picture
OR
use in a sentence

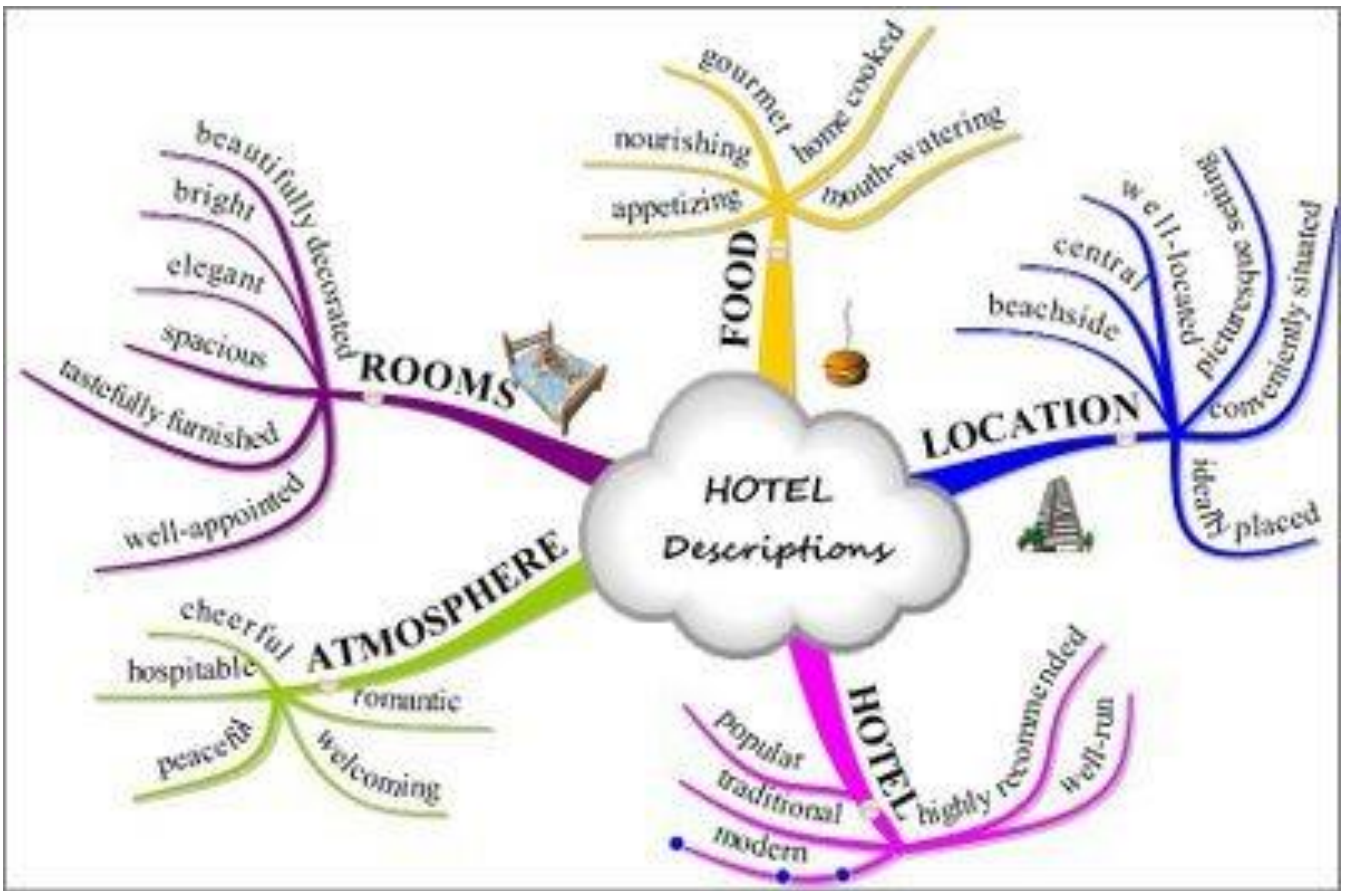
Բառային քարտեզի դասին պատկանող վարժություններն ընդգրկում են նաև այնպիսիները, որտեղ մի բառից բխում է մեկ այլ բառ, մեկ ուրիշից մի ուրիշ բառ և այսպես շարունակ: Արդյունքում մենք ստանում ենք ստորակարգային /հիերարխիկ/ բնույթի մի պատկեր:

2.9. բառային ծառ /vocabulary tree/

Վարժությունը պատկերված է ծառի տեսքով, որտեղ սովորողները կարող են ծառի բնում գրել մի որևէ հասկացություն, իսկ ծառի ճյուղերի տեսքով այդ հասկացությունը զարգացում կապրի՝ իր մեջ ընդգրկելով իրեն վերբերող տարբեր իմաստներ:

2. 10. հոմանիշներ և հակահիշներ /synonyms and antonyms/

1. Match the given words with their synonyms. [3]

comfortable	believe	quarrel	admire	couch
cuisine	magazine	tease	fan	disgusted
subject	tolerance	instructor	endless	patience

1. periodical, journal :

2. branch of learning, field of study :

3. relaxing, restful :
4. Acceptance :
5. settee, sofa :
6. sickened, appalled, shocked :
7. to argue, to fight :
8. marvel at, like :
9. kid, make fun of, laugh at :
10. trainer, coach, teacher :
11. fanatic, supporter, follower, admirer :
12. trust, have faith in, accept as true :
13. particular style of cooking :
14. nonstop, continual :

2. Match the following words with their antonyms.

contraction	detached	join	ambitious	alive
exciting	quarrelsome	endless	traditional	determined

15. to separate, not to take part in :
16. boring :
17. long form, expansion :
18. innovative :
19. connected :

- 20. dead :
- 21. finite :
- 22. not be able to take decisions :
- 23. unmotivated :
- 24. amiable :

ԳԼՈՒԽ 3. ԲԱՌԱՊԱՇՏԱՐԱՅԻՆ ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. ՎԵՐԱՐՏԱԳԻՐՈՂԱԿԱՆ ԲԱՌԱՊԱՇՏԱՐ

Բառապաշարային վարժությունները լինում են նաև *վերարտադրողական*, որն էլ իր հերթին բաժանվում է հետևյալ ենթախմբերի.

3. 1. կրկնություն /repetition/

Սովորողները արտահայտությունը լսելուն պես բարձր կրկնում են այն: Նրանք դա անում են առանց իրենց տպված նյութերին նայելու:

REPETITION	
Same word / Same meaning	Different form
Example: sociology - sociology - sociology - sociology	- sociology - sociological - sociologically

3. 2. բառաձևի փոփոխություն /inflection/

Արտասանության ժամանակ լսած բառը կրկնելիս կարող է փոփոխության ենթարկվել:

INFLECTION	
Example: I did not say he lost the keys.	I did not say she lost the keys. I did not say he lost the key.

3.3. տեղափոխում /replacement/

Մի բառը արտասանության մեջ փոխարինվում է մեկ այլ բառով:

REPLACEMENT	
Example: I find your offer interesting.	I find it interesting.

3.4. վերադասավորում /restatement/

Երբ սովորողը վերափոխում է լաված արտահայտությունը և հասցեագրում այն մեկ ուրիշին՝ ըստ տրված ցուցումների:

RESTATEMENT	
Example: Tell him to call in a minute.	Call in a minute.

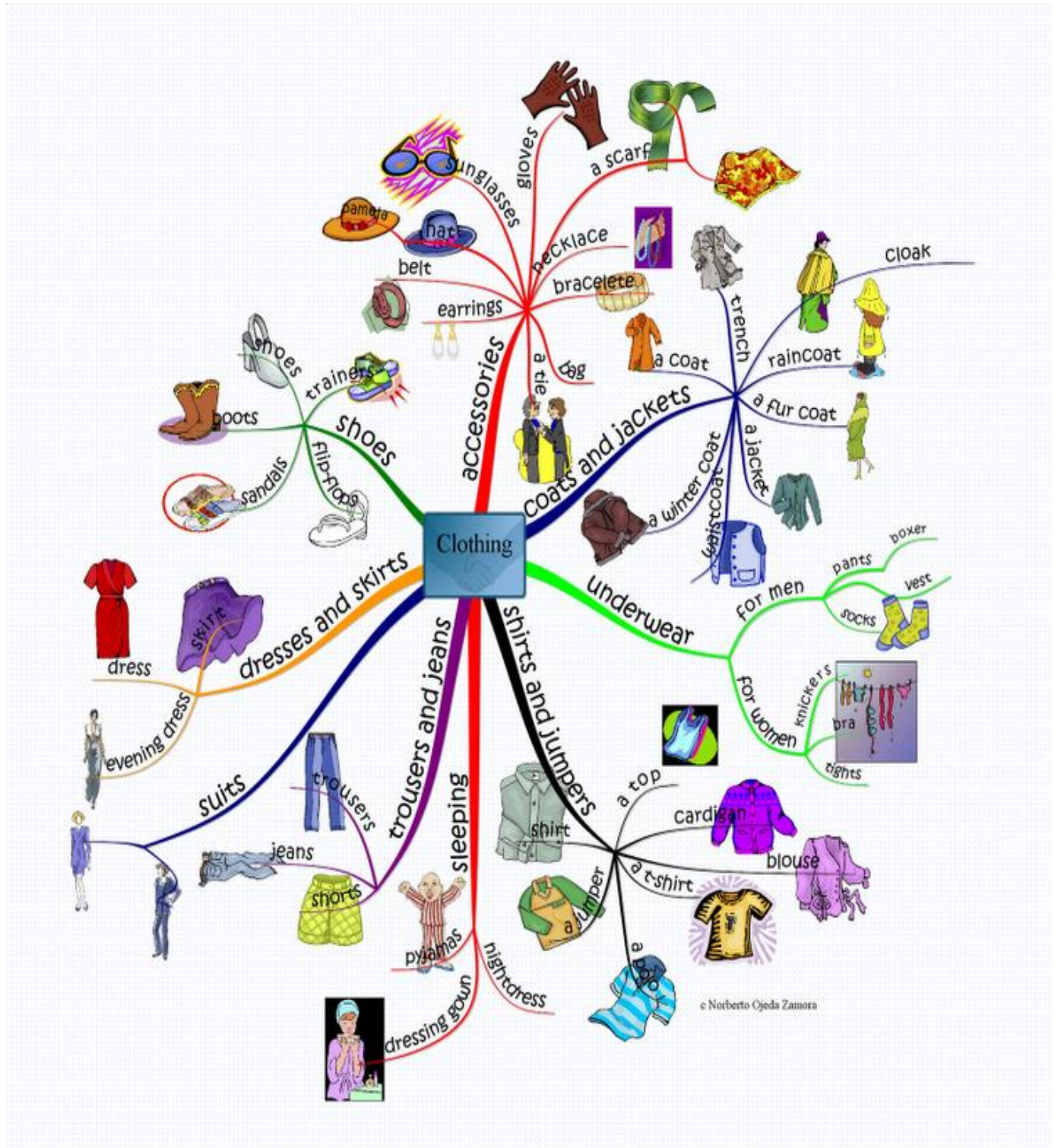
3.5. լրացում /completion/

Երբ նախադասությունը հեղինակի կողմից ոչ լիարժեք է ասվում, իսկ աշակերտը լսելիս այն կրկնում է և ավարտին հասցնում:

COMPLETION	
Example: It's your problem, but....	It's your problem, but not mine.

3. 6. նկարների կիրառում /using pictures /

Այս վարժության մեջ բառիմաստը հասկացվում է որևէ մի պատկերի միջոցով:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Այսպիսով, հետազոտական աշխատանքը նպատակ ուներ բացահայտելու բառապաշար հասկացությունը և ներկայացնելու բառապաշարի ուսուցման մեթոդները, կիրառությունը ու արդյունավետությունը:

Բառապաշարի ուսուցումը բավականին կարևոր փուլ է անգլերենն ուսումնասիրող յուրաքանչյուր աշակերտի համար: Օտար լեզվի բառապաշար սովորեցնելու նպատակներին հասնելու համար ուսուցիչները պետք է յուրացնեն և կիրառեն օտար լեզվի բառապաշարի ուսուցման բոլոր հայտնի մեթոդները, տեխնոլոգիաները և մոտեցումները՝ առավել արդյունավետ և հետաքրքիր մատուցելու նոր բառապաշարը և խթանելու աշակերտների ակտիվությունը՝ առաջ բերելով նրանց հետաքրքրությունը, գրավելով ուշադրությունը, բավարարելով պահանջները: Անգլերենի բառապաշարի ուսուցումը կարևոր ոլորտ է, որն արժանի է ջանքերի և հետաքննության: Այսօր, երբ սովորողների հետաքրքրությունները բազմազան են, էական է օտար լեզվի ուսուցումը հնարավորինս հաճելի ու հետաքրքիր կազմակերպելը:

Այս կապակցությամբ նոր բառեր ներմուծելիս մենք չպետք է բավարարվենք ուսուցման ավանդական մեթոդներով ու միջոցներով, այլ փորձենք ներկայացնել հնարավորինս նոր ու հետաքրքիր լուծումներ՝ բառապաշարը ուսուցանենք հաղորդակցական համատեքստում, փոխներգործուն միջավայրում:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Լեզուների իմացության/իրազեկության համաեվրոպական համակարգ. ուսումնառություն, դասավանդում, գնահատում, Ստրասբուրգ, Թարգմանություն, իմբազրությամբ՝ Ս. Զոլյան, Մ. Աստվածատրյան և ուրիշներ, Երևան, 2005
2. Հանրակրթական դպրոցի անգլերեն լեզվի 10-րդ, 11-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար նախատեսված դասագիրք, 2011թ.: Հաստատված է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից:
3. Հանրակրթական դպրոցի անգլերեն լեզվի 12-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար նախատեսված դասագիրք, 2011թ.: Հաստատված է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից:
4. <Օտար լեզուները Հայաստանում> գիտամեթոդական հանդես <https://bit.ly/3FQ0Qr1>
ՀՀ հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում օտար լեզուների դասավանդման հայեցակարգ: <https://bit.ly/3xv1r1s>
5. <https://kznakhimnadram.blogspot.com/>
6. http://esl.about.com/library/quiz/blvocabquiz_wordform1.htm
9. <https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=149788>
7. <https://www.elcivics.com/>
8. ESL-galaxy.com